

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

11 martie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Elena Covalenco,

Judecători – Liliana Catan, Ion Arhiliuc, Iurie Diaconu, Ion Guzun

Cu participarea:

Procurorului - Nicolae Suvac

Avocaților - Mihail Conțescu, Valentina Arnaut, Vasilisa Zaporozjan și Grigore Bargan

a judecat în ședință publică recursurile ordinare declarate de Procurorul de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vitalie Gavriliță, de avocatul Mihail Conțescu în numele inculpatului Driga Eduard, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 septembrie 2013, în cauza penală privindu-i pe

Fidiriuc Vadim Mihail, născut la 15.06.1991, domiciliat în mun. Chișinău, str. Igor Vieru 12, ap. 2, fără antecedente penale,

Șaptefrați Artiom Ghenadie, născut la 01.06.1990, domiciliat în or. Criuleni, str. 31 august 169, fără antecedente penale,

Driga Eduard Serghei, născut la 11.11.1991, , domiciliat în or. Criuleni, str. Ștefan Neaga 12, fără antecedente penale;

Termenul de examinare a cauzei:

-în instanța de fond din 27.09.2011 - 25.03.2013;

-în instanța de apel din 22.05.2013 - 19.09.2013;

-în instanța de recurs din 13.11.2013- 11.03.2014;

Procedura de citare a fost îndeplinită.

S-au prezentat:

Procurorul, care a solicitat admiterea recursului înaintat și respingerea recursului declarat de avocatul Mihail Conțescu în numele inculpatului Driga Eduard, ca fiind neîntemeiat.

Avocatul Mihail Conțescu și inculpatul Driga Eduard, care au susținut recursul declarat, solicitând admiterea acestuia și respingerea recursului înaintat de procuror.

Avocatul Valentina Arnaut și inculpatul Fidiriuc Vadim, care au solicitat

respingerea recursului declarat de procuror, ca fiind neîntemeiat.

Avocatul Vasilisa Zaporojan și inculpatul Șaptefrați Artiom, care au solicitat respingerea recursului declarat de procuror, ca fiind neîntemeiat.

Avocatul Grigore Bargan în numele părții vătămate Maxim Spirin, a solicitat admiterea recursului declarat de procuror și respingerea recursului înaintat de avocatul Mihail Conțescu în numele inculpatului Driga Eduard, ca fiind neîntemeiat.

Asupra recursurilor ordinare în cauză, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani din 25 martie 2013, Driga Eduard a fost condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal la 5 (cinci) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 3 (trei) ani.

Prin aceeași sentință au fost condamnați și Fidiriuc Vadim și Șaptefrați Artiom, în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la 3 (trei) ani închisoare fiecare.

În conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 (unu) an fiecare.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Spirin Maxim a fost admisă, încasându-se în mod solidar de la Driga Eduard, Fidiriuc Vadim și Șaptefrați Artiom în beneficiul acestuia, prejudiciul material în sumă de 22 637,03 lei și prejudiciul moral în mărime de 45 000 lei.

2. *În fapt*, pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, Fidiriuc Vadim, Șaptefrați Artiom și Driga Eduard, prin înțelegere prealabilă, la 09 iunie 2011, aproximativ la ora 19.00, în mun. Chișinău, în parcul „Valea Morilor”, fiind în stare de ebrietate alcoolică, încălcând grosolan ordinea publică, însoțită de aplicarea violenței asupra altei persoane, s-au apropiat de soții Spirin Maxim și Spirin Tatiana care se plimbau prin parc și în vederea realizării intențiilor sale criminale pentru a provoca fără nici un motiv un conflict cu aceștia, Fidiriuc Vadim a cerut într-un mod agresiv o țigară, bani și un telefon mobil de la Spirin Maxim. În continuarea acțiunilor criminale, la refuzul lui Spirin Maxim de a da aceste bunuri, Driga Eduard împreună cu Șaptefrați Artiom s-au apropiat de Spirin Maxim, unde Driga Eduard intenționat i-a aplicat lui Spirin Maxim câteva lovituri cu piciorul în abdomen și câteva lovituri cu pumnul peste corp și membrele acestuia, apoi și Fidiriuc Vadim, împreună cu Șaptefrați Artiom s-au apropiat de Spirin Maxim și i-au aplicat lovituri cu pumnii peste tot corpul.

Datorită rezistenței active opuse de către Spirin Maxim, manifestată prin faptul aplicării unei lovituri cu umbrela în cap lui Driga Eduard, inculpații au încetat pentru scurt timp acțiunile sale huliganice, dar imediat Driga Eduard a luat o piatră de jos și a aruncat-o în direcția lui Spirin Maxim lovindu-l în cap. Șaptefrați Artiom, Fidiriuc

Vadim și Driga Eduard și-au încetat acțiunile sale criminale numai datorită faptului că Spirin Maxim a reușit să fugă de la fața locului și ulterior să apeleze la poliție.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1550/D din 21 iunie 2011, părții vătămate i-a fost cauzată vătămare corporală ușoară, ce condiționează o dereglare a sănătății de scurtă durată.

În drept, acțiunile lui Driga Eduard au fost încadrate în dispoziția art. 287 alin. (3) Cod penal, iar ale inculpaților Fidiriuc Vadim și Șaptefrați Artiom au fost încadrate în dispoziția art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către procuror, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Fidiriuc Vadim și Șaptefrați Artiom să fie condamnați în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, iar Driga Eduard să fie condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal la 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului, procurorul a invocat că, instanța de judecată nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii comise de către inculpați, de motivele care au stat la baza comiterii infracțiunii, comportamentul inculpaților după comiterea infracțiunii, de faptul că nu au conștientizat pericolul social al acțiunilor comise de către ei și în general de atitudinea inculpaților față de întregul act al justiției. În opinia acuzării, comportamentul inculpaților denotă faptul că aceștia sunt predispuși și în continuare la comiterea infracțiunilor, iar izolarea acestora de societate va contribui la educarea lor și în așa mod, legea penală își va atinge scopul scontat.

3.1. Împotriva sentinței a depus apel și avocatul Grigore Bargan în numele părții vătămate, care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea laturii penale, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpaților să le fie aplicate pedepse mai aspre, or instanța de fond le-a stabilit pedepse prea blânde, ignorând prevederile art. art. 41, 42, 75, 77 Cod penal neținând cont nici de comportamentul inculpaților după săvârșirea infracțiunii.

3.2. Avocatul Conțescu Mihail în numele lui Driga Eduard, la fel a declarat apel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare și respingerea acțiunii civile înaintată de către partea vătămată, iar în caz că va fi găsit vinovat de săvârșirea infracțiunii încriminate, a solicitat aplicarea unei pedepse mai blânde.

În apelul suplimentar, avocatul a solicitat încetarea procesului penal în privința lui Driga Eduard din motiv că în conformitate cu art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod procedură penală, există circumstanțe care exclud urmărirea penală și tragerea la răspundere penală. Apărarea a susținut că urmărirea penală în privința lui Driga Eduard s-a efectuat cu încălcări de procedură și a considerat că procesul penal în privința acestuia urma a fi încetat.

Apărarea a mai invocat că în acțiunile lui Driga Eduard nu se conțin elementele infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (3) Cod penal, în acuzarea adusă lui nu s-a indicat concret în ce constă grosolănia încălcării și cum s-a manifestat lipsa de

respect față de societate ca atare, deși anume aceste elemente sunt obligatorii de indicat pentru constatarea laturilor obiective și subiective ale infracțiunii, or mai mult ca atît, inițial Driga Eduard a dorit să aplaneze eventualul conflict între Fidiriuc Vadim și Spirin Maxim, iar ulterior a aruncat cu piatra în urma părții vătămate ca reacție la acțiunile ultimului care i-a arătat lui Driga Eduard un gest indecent cu degetul.

Totodată, avocatul a indicat că la aplicarea pedepsei instanța nu a luat în calcul faptul că sancțiunea art. 287 alin. (3) Cod penal prevede pedeapsa cu închisoarea pe un termen de la 3 la 7 ani, inculpatul este fără antecedente penale, este încadrat în cîmpul muncii, nu s-a sustras de la urmărirea penală și că pedeapsa de 5 ani închisoare cu suspendarea condiționată a executării ei pe un termen de probă de 5 ani este exagerată.

La fel, apărarea a susținut că instanța de fond nu și-a argumentat concluziile sale cînd a admis integral acțiunea civilă și a solicitat micșorarea sumei prejudiciului moral de la 45 000 lei la 10 000 lei.

3.3. Cu apel a atacat sentința și avocatul Plăcintă Grigorii în numele inculpatului Șaptefrați Artiom, solicitînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărîri de achitare.

În motivarea apelului, avocatul a reiterat că inculpatul nu se consideră vinovat de cele incriminate, cu Spirin Maxim nu a avut nici un conflict, iar instanța de fond nu a luat în considerație declarațiile inculpaților care sunt consecvente și fără divergențe, iar declarațiile părții vătămate, în opinia apărării, urmau a fi apreciate critic.

Atît din declarațiile inculpaților, cît și a martorilor reiese că careva înțelegere prealabilă de a încălca grosolan ordinea publică între inculpați nu a fost, unica înțelegere a fost de a dobîndi o țigară. Mai mult ca atît, apărarea a susținut că din materialele cauzei, inclusiv declarațiile martorilor Spirin Tatiana și Malai Ecaterina, rezultă că Șaptefrați Artiom, aflîndu-se la locul conflictului, a luat toate măsurile de aplanare a situației și evitarea conflictului.

În ce privește acțiunea civilă, apelantul a susținut că prima instanță eronat a apreciat atît paguba materială cît și cea morală. Astfel, ca pagubă materială s-a luat deteriorarea hainelor, a telefonului mobil, a gentuței pentru bărbați și a umbrelei. Nici unul din obiectele enumerate nu au fost prezentate, ridicate, examinate la urmărirea penală și în ședința de judecată. Este exagerată și suma asistenței juridice, dat fiind faptul că apărătorul este obligat să prezinte doar două mandate în baza contractului cu partea vătămată - la urmărirea penală și în instanța de judecată. Din materialele prezentate unul și același apărător a încheiat 3 contracte de asistență juridică. Instanța a mai inclus în paguba materială și un „venit ratat” de 10 000 lei, însă nu se știe din care considerente. Din raportul de expertiză rezultă că partea vătămată a avut vătămări corporale ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă durată.

Astfel, avocatul a invocat că, nu pot apărea careva dubii de înrăutățire a sănătății în rezultatul vătămarilor corporale prezente, la fel, sunt inventate și

temeiurile pentru care prima instanță a apreciat paguba morală în sumă de 45 000 lei.

3.4. Inculpatul Fidiriuc Vadim, la fel a declarat apel, în care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, din motiv că circumstanțele importante judecării cauzei nu au fost elucidate pe deplin, iar concluziile instanței contravin situației reale. Instanța de fond la judecarea cauzei nu a luat în considerație toate probele și anume, declarațiile martorului Malai Ecaterina, ale cărei depoziții corespund cu depozițiile inculpaților Driga Eduard, Șaptefrați Artiom și ale lui Fidiriuc Vadim.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 septembrie 2013, au fost respinse ca nefondate, apelurile declarate de procuror și avocatul Grigore Bargan în numele părții vătămate și admise parțial apelurile declarate de avocatul Conțescu Mihail în numele inculpatului Driga Eduard, avocatului Plîcintă Grigorii în numele inculpatului Șaptefrați Artiom și a inculpatului Fidiriuc Vadim, casată sentința instanței de fond în latura civilă și pronunțată o nouă hotărâre, prin care:

Acțiunea civilă a fost admisă în principiu privind încasarea prejudiciului material, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța în ordinea procedurii civile și dispusă încasarea, în mod solidar, de la Driga Eduard, Fidiriuc Vadim și Șaptefrați Artiom în beneficiul părții vătămate a 8300 lei cu titlu de cheltuieli judiciare și 10 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1. La adoptarea soluției sale, instanța de apel analizînd și apreciînd probele administrate și cercetate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, a considerat că vina inculpaților Driga Eduard, Șaptefrați Artiom și Fidiriuc Vadim în cele incriminate a fost pe deplin dovedită și corect au fost calificate acțiunile lui Driga Eduard în baza art. 287 alin. (3) Cod Penal – *huliganismul agravant, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțită de amenințări cu aplicarea violenței asupra persoanei, săvîrșită de mai multe persoane, cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale*, iar ale inculpaților Șaptefrați Artiom și Fidiriuc Vadim în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal - *huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțită de amenințări cu aplicarea violenței asupra persoanei, săvîrșită de mai multe persoane*.

Colegiul penal a reținut că toate elementele infracțiunii sunt prezente în fapta ce este incriminată inculpaților, deoarece s-a constatat cert că aceștea, aflîndu-se într-un loc public, fiind în stare de ebrietate, mai întîi Fidiriuc Vadim la acostat pe partea vătămată Spirin Maxim, cerîndu-i țigări, bani sau telefonul mobil, iar la refuzul ultimului a devenit agresiv, la bruscat, apoi s-au alăturat Șaptefrați Artiom și Driga Eduard și pătimitul apărîndu-se, la lovit pe ultimul cu umbrela sa. În continuare, inculpatul Driga Eduard, prin exces de autor, a aruncat cu o piatră în partea vătămată, nimerindu-l în frunte și cauzîndu-i vătămări corporale.

Instanța de apel a menționat că, motivul invocat de inculpați cum că însăși partea vătămată a generat conflictul și ei doar s-au apărat, nu corespunde

circumstanțelor de fapt stabilite de instanță prin probe pertinente și concludente.

Totodată, au fost respinse argumentele avocatului Conțescu Mihail precum că urmărirea penală în privința lui Driga Eduard s-a desfășurat cu un șir de încălcări procesuale care duc la nulitatea absolută a actelor procedurale și necesită încetarea procesului penal, cum ar fi faptul că Driga Eduard a fost pus sub învinuire după expirarea termenului de trei luni prevăzut de lege, de aflare a lui în calitate de bănuț.

Colegiul penal făcând referire la prevederilor art. 251 Cod de procedură penală, a reiterat că, la materialele cauzei este ordonanța de punere sub învinuire a lui Driga Eduard în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, din 19 septembrie 2011, a fost adusă la cunoștință învinuitului în prezența ultimului și a apărătorului său Ungureanu Tudor, fiind semnată de către aceștia (f.d. 109, vol.1). În cursul efectuării acțiunii respective, precum și la terminarea urmăririi penale, când învinuitul a luat cunoștință cu toate materialele cauzei, ordonanța de punere sub învinuire nu a fost contestată (f.d. 117, vol. 1). Mai mult ca atât, conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 25 ianuarie 2012, Driga Eduard în prezența avocatului său Conțescu Mihail a declarat că rechizitoriul a primit și careva întrebări nu are (f.d. 189, vol. 1).

Astfel, Colegiul penal a menționat că neinvocarea nulității relative în termenul prevăzut de lege atrage tardivitatea excepției de nulitate, care nu mai poate fi cerută în altă etapă a procesului penal.

În opinia instanței de apel, la aprecierea măsurii de pedeapsă instanța de fond a luat în considerație aspectele săvârșirii infracțiunii, categoria infracțiunii și gradul de pericol social al faptei comise, personalitatea inculpaților, circumstanțele care atenuază ori agravează răspunderea, alte circumstanțe ale cauzei.

Ca circumstanțe atenuante în raport cu inculpații Fidiriuc Vadim, Șaptefrați Artiom și Driga Eduard instanța a reținut faptul că ei pentru prima dată sunt trași la răspundere, iar ca circumstanță agravantă s-a reținut săvârșirea infracțiunii în stare de ebrietate. Din aceste considerente instanța de fond a aplicat pedeapsa cea mai aspră din cele alternative, dar având în vedere faptul că ei anterior nu au fost condamnați, vârsta destul de tînără, s-a considerat oportun de a le da o șansă de integrare în societate prin suspendarea condiționată a executării pedepsei, stabilindu-le un termen de probă.

Referitor la argumentul procurorului și a avocatului părții vătămate, precum că scopul pedepsei în cazul inculpaților nu poate fi atins fără aplicarea pedepsei cu privare de libertate, instanța de apel la considerat ca fiind o declarație fără suport probant și fără a aduce argumente expres referitoare la inculpați sau care ar proba afirmațiile făcute.

În partea laturii civile a sentinței, Colegiul penal a considerat că aceasta este criticabilă și urmează a fi casată, deoarece în cererea de chemare în judecată, partea vătămată în motivarea prejudiciului material, a indicat la deteriorarea hainelor, a telefonului mobil, a gentuței pentru bărbați și a umbrelei. Nici unul din obiectele enumerate nu au fost prezentate, ridicate, examinate la urmărirea penală și în ședința de judecată pentru a justifica cele afirmate de pătimit

Astfel, instanța de apel a conchis de a admite doar în principiu acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului material, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța civilă.

Cu referire la suma asistenței juridice, instanța de apel a considerat-o justificată și corect a fost încasată de prima instanță în volum deplin.

Referitor la încasarea prejudiciului moral, Colegiul penal a constatat că instanța de judecată nu a abordat fiecare element în parte, descris de partea vătămată, dar ele toate se cuprind în calificativul „stresurile și dereglările nervoase, suferințe psihice, fizice cauzate lui și soției”, astfel, pentru repararea daunei morale acestuia este echitabilă și suficientă pentru a aduce satisfacție morală suma de 10 000 lei, care urmează a fi încasată, în mod solidar, de la inculpați, deoarece suma solicitată – 45 000 lei, instanța de apel a considerat-o exagerată și nejustificată.

5. Procurorul, invocînd temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, a atacat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitînd casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpaților să le fie stabilită pedeapsă sub formă de închisoare, fără a aplica prevederile art. 90 Cod penal.

În motivarea recursului, procurorul-recurent a invocat că, instanța de apel justificat a apreciat circumstanțele atenuante, dar pedeapsa stabilită nu a fost apreciată în coroborare cu faptele comise și consecințele acesteia, nu a ținut cont de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii comise, fiind ignorate și prevederile art. 61, 75 Cod penal, mai mult, inculpații nu au recunoscut vina și nu s-au căit sincer de cele comise, nu au recuperat daunele materiale și morale cauzate prin acțiunile ilegale, au săvîrșit infracțiunea în stare de ebrietate fiind calificată de instanța de fond ca circumstanță agravantă.

Recurentul consideră concluziile instanței de apel în partea individualizării pedepsei stabilite inculpaților greșite și în contradicție cu probatoriul administrat la etapa urmăririi penale și cercetării judiciare, neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale.

5.1. Împotriva deciziei menționate a declarat recurs ordinar și avocatul Mihail Coșescu în numele inculpatului Driga Eduard, invocînd prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri de achitare, iar în lipsa temeiurilor de achitare, procesul penal să fie încetat, cu lăsarea acțiunii civile în privința inculpatului fără examinare.

Totodată, recurentul a mai solicitat, ca în lipsa temeiurilor de achitare sau încetare, să fie casată decizia în partea aplicării pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatului Driga Eduard să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu suspendarea condiționată pe un termen de 1 an.

În motivarea recursului, avocatul-recurent a invocat următoarele:

- instanța de apel nu a dat o apreciere corectă motivului referitor la

încetarea procesului penal în privința lui Driga Eduard, deoarece acesta a căpătat statutul de bănuít înainte de recunoașterea lui oficială în baza ordonanței din 27 iulie 2011, iar din acest considerent termenul de 3 luni de aflare în calitate de bănuít a expirat pînă la punerea sub învinuire, pentru că la 14 iunie 2011, organul de urmărire penală a accesat fișa personală pe numele inculpatului, care reprezintă date cu caracter personal, iar la 15 iunie 2011, pe numele acestuia s-a eliberat revindicare, astfel, statutul de bănuít începe din ziua accesării datelor personale, mai mult, recurentul consideră că instanța de apel greșit a considerat că, nulitatea actului urma a fi invocată de inculpat la momentul efectuării acțiunii (punerea sub învinuire) sau la momentul cunoașterii cu materialele cauzei, iar odată ce nu a invocat nulitatea, nu mai poate folosi acest drept la alte etape ale procesului, deoarece, în opinia recurentului, invocarea sau neinvocarea nulității actului procedural, nu au nici o importanță, odată ce este un drept al învinuitului;

- instanța a comis o gravă eroare de fapt, odată ce în acțiunile inculpatului nu se conțin elementele infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (3) Cod penal, deoarece nu s-a indicat în ce constă grosolănia încălcării și cum s-a manifestat lipsa de respect față de societate ca atare, pentru că, inculpatul Driga Eduard a dorit să aplaneze conflictul dintre Fidiriuc Vadim și Spirin Maxim, iar ulterior a aruncat cu piatra în urma părții vătămate ca reacție la acțiunile ultimului, astfel fiind niște relații ostile personale;

- la aplicarea pedepsei instanța nu a luat în considerație un șir de circumstanțe esențiale și anume faptul că pedeapsa aplicată cu închisoare de 5 ani nu a fost pe deplin motivată și este una prea aspră, iar sancțiunea prevăzută la art. 287 alin. (3) Cod penal este de la 3 la 7 ani închisoare, cu toate că inculpatul este fără antecedente penale, este încadrat în cîmpul muncii și nu s-a sustras de la urmărirea penală. La fel, este exagerat și termenul de probă de 5 ani, care este un termen maxim de probă;

- în cauza dată problema generală de drept constă în formarea de către instanțele de judecată a unei practici vicioase în ce privește consecințele folosirii sau nefolosirii de către învinuit a drepturilor sale, precum și derogarea de la obligațiile instanței de a activa în așa mod încît nici o persoană să nu fie neîntemeiat învinuită.

La recursul ordinar declarat, avocatul Mihail Conțescu a anexat și o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, prin care a solicitat a se ridica la Curtea Constituțională excepția de neconstituționalitate a alin. (4) art. 251 Cod de procedură penală.

În motivarea cererii, avocatul a invocat că, referitor la încetarea procesului penal în privința inculpatului Driga Eduard, instanța de apel a făcut referire la prevederile art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală, ultimul urma să invoce nulitatea ordonanței de punere sub învinuire la efectuarea actului procedural, cînd partea este prezentă, la luarea de cunoștință cu materialele cauzei penale sau în instanță cînd partea nu a fost prezentă la efectuarea actului.

Astfel, în urma celor expuse, avocatul consideră că dispozițiile alin. (4) al art.

251 Cod de procedură penală, sunt contrare Constituției RM, deoarece potrivit art. 20 din Constituție, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor de judecată competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

Conform art. 26 din Constituție, orice om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

Însă, în opinia recurentului, art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală, vine în contradicție cu normele constituționale și principiile unanim recunoscute de dreptul internațional, deoarece, dacă organul de urmărire penală admite o eroare care ulterior poate fi utilizată de partea apărării în folosul său, atunci prin instituirea de către prevederile enunțate mai sus a obligației de a obiecta împotriva actului procesual în momentul efectuării lui se ajunge la situația când organul de urmărire penală imediat repară eroarea și în acest fel partea apărării este pusă în slujba părții acuzării, fapt ce contravine prevederilor constituționale.

6. Judecând recursurile ordinare și verificând legalitatea hotărârii atacate în baza materialelor din dosar și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că acestea urmează a fi respinse din următoarele considerente.

Instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate în limitele motivelor invocate de recurenți.

6.1. Din conținutul recursului ordinar declarat de procuror, rezultă că invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, care stipulează *că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și motivarea soluției contrazice dispozitivul și când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Colegiul penal constată, că nici unul din prevederile la care se referă autorul recursului, nu sunt aplicabile din punctul de vedere al prezentei erori de drept care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legală și întemeiată.

Colegiul penal lărgit reține, că acuzatorul de stat este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de apel și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului Driga Eduard în baza art. 287 alin. (3) Cod penal și a inculpaților Fidiriuc Vadim și Șaptefrați Artiom în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, însă critică hotărârea contestată în partea stabilirii pedepsei, nefiind de acord cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Conform art. 90 alin. (1) Cod penal, *dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont*

de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului pe un termen de probă, în limitele de la 1 la 5 ani.

Excepție de la această regulă, potrivit alin. (4) al art. 90 Cod penal, fac, doar infracțiunile deosebit de grave și excepțional de grave, însă potrivit art. 16 Cod penal, infracțiunea de comiterea căreia inculpații au fost recunoscuți vinovați și condamnați (art. 287 alin. (2) lit. b) și alin. (3) Cod penal) face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave și grave .

Instanța de recurs reține, că pedeapsa numită inculpațiilor este una echitabilă, care corespunde prevederilor art. 7, 61, 75 și 90 Cod penal, este în limitele sancțiunii prevăzute în art. 287 alin. (2) lit. b) și respectiv alin. (3) Cod penal, și nu au fost stabilite careva restricții în aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Astfel, Colegiul penal consideră că argumentele invocate de procuror nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate, concluzia instanței de apel fiind una legală, întemeiată și absolut motivată.

6.2. Din conținutul recursului ordinar declarat de avocatul Mihail Conțescu în numele inculpatului Driga Eduard, rezultă ca temei de casare a deciziei instanței de apel pct. 6) și 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează *că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și motivarea soluției contrazice dispozitivul și când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Colegiul penal lărgit reține că, instanța de apel judecând cauza și verificând probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, a ajuns la concluzia că instanța de fond corect a stabilit vinovăția inculpatului Driga Eduard în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsă în conformitate cu prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal.

Referitor la argumentul recurentului precum că, instanța de apel nu a dat o apreciere corectă motivului referitor la încetarea procesului penal în privința lui Driga Eduard, instanța de recurs îl respinge ca neîntemeiat și precizează faptul că, instanța de apel a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă, reiterând că ordonanța de punere sub învinuire este un act procedural și în cazul în care sunt încălcate prevederile legale referitoare la punerea sub învinuire a persoanei, prin prisma prevederilor art. 251 alin. (2) Cod de procedură penală, aceasta *nu atrage nulitatea absolută a actului procedural respectiv.*

Conform alin. (4) al art. 251 Cod de procedură penală, *încălcarea oricărei altei prevederi legale decât cele prevăzute în alin. (2) atrage nulitatea actului dacă a*

fost invocată în cursul efectuării acțiunii –cînd partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale – cînd partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată – cînd partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță.

Totodată, criticile formulate de recurent, enunțate la pct. **5.1.** al prezentei decizii, prin care se susține că în acțiunile inculpatului Driga Eduard, nu se conțin elementele infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal și că pedeapsa aplicată cu închisoare de 5 ani nu a fost pe deplin motivată și este una prea aspră, la fel au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel și s-a reținut faptul că ultimul, aflîndu-se în stare de ebrietate, a aruncat cu o piatră în partea vătămată, nimerindu-l în frunte și cauzîndu-i vătămări corporale, iar din aceste considerente instanța a aplicat pedeapsa cea mai aspră din cele alternative, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, și a cărei reluare nu se mai impune.

Cererea avocatului M. Conțescu privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în cadrul examinării recursului ordinar nu a fost susținută, deaceia Colegiul nu se v-a expune.

Colegiul penal lărgit nu constată comiterea erorilor de drept la judecarea cauzei, care ar servi drept temei pentru casarea hotărîrii recurate, deoarece instanța de apel, a adoptat o hotărîre legală și întemeiată, astfel recursurile ordinare declarate de procuror și de către avocatul Mihail Conțescu în numele inculpatului Driga Eduard, urmează a fi respinse ca inadmisibile, cu menținerea hotărîrii atacate.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de Procurorul de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vitalie Gavriliță și de avocatul Mihail Conțescu în numele inculpatului Driga Eduard, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 septembrie 2013 în cauza penală privindu-i pe Driga Eduard Serghei, Fidiriuc Vadim Mihail și Șaptefrați Artiom Ghenadie, cu menținerea hotărîrii contestate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată în ședință publică la 08 aprilie 2014, ora 10.00.

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Liliana Catan

Ion Arhiliuc

Iurie Diaconu

Ion Guzun

